

JAZZFLITS NUMMER 449

1 DECEMBER 2025

IN DIT NUMMER:

1 BERICHTEN

6 JAZZ OP PAPIER

Jazz in de schaduw, De ster vd revue

8 JAZZ OP DE PLAAT

Michael Baird, Fay Claassen,
Charles Lloyd, Aaron Parks, Spinifex,
Makaya McCraven, Horace Silver e.a.

15 JAZZ OP HET PODIUM

Loek van den Berg, Cantorias e.a.

EN VERDER (ONDER MEER):

19 Song for my father (Ruud Bergamin)

21 IM Henny Vonk (Eric Ineke)

22 Pančevo Jazz (Huguenin, Schot)

22 JAAR JAZZFLITS

01 09 2003 - 01 09 2025

JF 450 KOMT 29 DECEMBER UIT

BERICHTEN

Henny Vonk in 1965. (Foto: N-H Archief, collectie Fotopersbureau De Boer)

Henny Vonk overleden

Bassist-zangeres Henny Vonk is begin november overleden. Ze was 87 jaar oud. Vonk was sinds de jaren zestig actief. Ze nam meermaals deel aan het Loosdrecht Jazz Festival. In 1969 verscheen haar debuutplaat 'Vonk's First', die ze opnam met het Rob van den Broeck Trio. Ze was lid van de groep Banten, speelde en zong bij Chris Hinze, en speelde basgitaar in de groep Mind Filter (later Napalis). In 1982 maakte ze een comeback met het project 'Rerootin' Henny Vonk'. Met diverse andere groepen bleef ze actief tot diep in de jaren negentig. Vonk was ook bestuurslid van de Beroepsvereniging Improviserende Musici. Ze vervulde een voortrekkersrol in de strijd voor gelijke rechten voor mannen en vrouwen.

(Eric Ineke herdenkt H Vonk op pag. 21)

ia77

JazzFlits

PERIODIEK VOOR NIEUWSGIERIGE LIEFHEBBERS

NIEUWE JAZZFLITS/JAZZNU-WEBSITE OP NIEUWJAARSDAG IN DE LUCHT

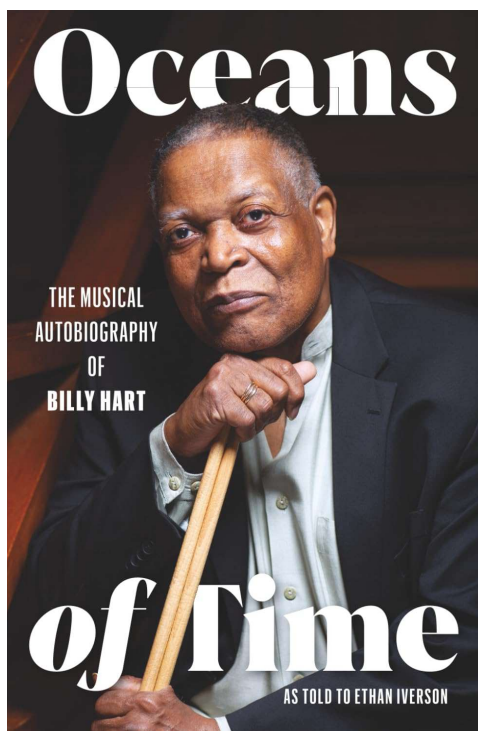
Als alles volgens plan verloopt is de nieuwe website van Jazzflits/JazzNu op 1 januari aanstaande in de lucht op www.jazznu.com. De website is het visitekaartje van het samenwerkingsverband dat we onder de naam JazzNu met dat e-zine zijn aangegaan en dat op nieuwjaarsdag in werking treedt (zie het bericht in Jazzflits 448). Aan de bouw van de website wordt momenteel hard gewerkt door het Zwolse bedrijf **Masters of Media**. Alles is 'state of the art', zodat we de toekomst met een eerste klas uitrusting tegemoet kunnen treden.

Het vernieuwde JazzNu gaat vanaf 1 januari ook gebruikmaken van sociale media als Facebook en Instagram. De nieuwsbrief die u als abonnee twintig keer per jaar van Jazzflits ontvangt blijft u ontvangen, maar we zullen u met deze e-mail niet meer attenderen op de verschijning van een nieuw nummer van ons tijdschrift, maar u periodiek een overzicht sturen van alle recentelijk op de JazzNu-website verschenen stukken. Overzichtelijk gerangschikt, zodat u gemakkelijk de artikelen van uw keuze – wij hopen natuurlijk dat ze dat allemaal zijn – kunt aanklikken. Mogelijk ontvangt u medio januari al de eerste nieuwsbrief van 2026.

Niet alleen voor u als lezer zal de nieuwe vorm van Jazzflits even wennen zijn. Ook voor ons. Het maken van jaarlijks twintig periodieken is iets heel anders dan het dagelijks publiceren op een website en de sociale media. Maar als we zijn ingewerkt en JazzNu de vorm en inhoud heeft die ons als samenwerkingspartners voor ogen staat, gaat een team van zo'n twintig medewerkers ervoor zorgen dat u te allen tijde bij JazzNu aan het juiste adres bent voor alle wetenswaardigheden over de jazz van nu. Overigens is JazzNu voor een aantal Jazzflits-medewerkers een vertrouwde plek. Jeroen van de Valk, Lo Reizevoort, Coen de Jonge, Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Herman te Loo, Gijs Ornée en ook ondergetekende werkten in de loop van de jaren enige tijd aan de papieren versie mee. Als 'maandblad voor actuele, geïmproviseerde muziek' (sic) verscheen die op 1 oktober 1978 voor het eerst. De huidige hoofdredacteur van jazznu.com, Rinus van der Heijden, was een van de twee oprichters.

Hans van Eeden

hoofdredacteur en oprichter Jazzflits

De autobiografie van Billy Hart.

Billy Hart viert 85ste verjaardag met autobiografie en live-album

Drummer Billy Hart vierde 29 november zijn 85ste verjaardag met een autobiografie en een live-album. Het album, 'Multidirectional' geheten, verscheen 21 november en werd in de Smoke Jazz Club in New York opgenomen. Het is het eerste live-album van Billy Hart ooit. Hij is erop te horen met saxofonist Mark Turner, bassist Ben Street en pianist Ethan Iverson. Iverson speelt al sinds 2003 in het kwartet van Hart en is ook de auteur van 'Oceans of Time: The Musical Autobiography of Billy Hart'. De drummer vertelt Iverson zijn levensverhaal: van zijn jeugd in Washington D.C. tot zijn werk met groten als Shirley Horn, Jimmy Smith, Wes Montgomery, Herbie Hancock, Miles Davis, Pharoah Sanders, Stan Getz en McCoy Tyner. Ook komen zaken als ras, ritme en mentorship ter sprake en de rol van muziek in het leven. Hart maakte een tiental platen als leider en is als begeleider te horen op zo'n zeshonderd albums. "Billy Hart connects the glory years of jazz to the latest contemporary concerns", aldus Iverson in het voorwoord. 'Oceans of Time', de boektitel, verwijst niet alleen naar de inhoud, maar is ook de titel van een plaat die Hart in 1996 maakte. Het boek is al enige tijd uit. Het werd op 8 juli 2025 gepresenteerd tijdens een zesdaagse concertreeks van Billy Hart in de Village Vanguard in New York.

Ellister van der Molen. (Foto: Merlijn Doomerik)

JERRY VAN ROOYEN AWARD 2025 VOOR TROMPETTISTE ELLISTER VAN DER MOLEN

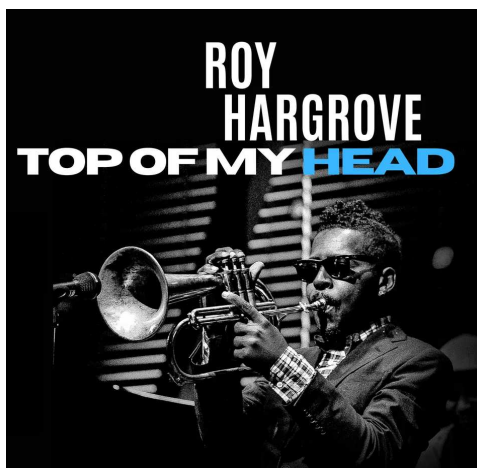
Trompettiste Ellister van der Molen heeft 28 november in het Haagse hotel Des Indes de Jerry van Rooyen Award 2025 in ontvangst genomen. Deze muziekprijs wordt tweejaarlijks toegekend aan musici uit de Nederlandse jazzscene die volgens de jury meer erkenning voor hun vakmanschap en ambities verdienen. De jury van dit jaar, bestaande uit Jarmo Hoogendijk, Jan van Duikeren, Ben van den Dungen en Henk Meutgeert, koos de winnares unaniem. Als prijs kreeg Van der Molen uit handen van presentator Matthijs van Nieuwkerk een sculptuur van twee applaudisserende handen (gemaakt door Toon Tullema) en 5.000 euro (te besteden aan een muzikaal project).

Ben van Gelder doceert drie maanden compositie in Basel

Saxofonist Ben van Gelder is de komende drie maanden te gast bij de Jazzcampus, Basel als docent compositie. De Jazzcampus is het centrum voor jazzonderwijs en -cultuur van de Hochschule für Musik Basel. Van Gelder was er eerder te gast. Op zijn Instagrampagina geeft hij aan hoe hij het deze keer aanpakt: "We gaan beginnen met luisteren!"

Jazzpodium De Werf heropent

In februari 2026 heropent De Werf, de vermaarde Brugse concertzaal voor jazz en de geboorteplaats van W.E.R.F. Records. Het podium sloot in 2017, toen het kunstencentrum fuseerde met Vrijstaat O. uit Oostende en verder ging als KAAP. Het gebouw is nadien jarenlang gebruikt als oefen- en opnameruimte door onder meer W.E.R.F. Records. Onder de noemer 'W.E.R.F. Records invites' start volgend jaar een nieuwe concertreeks waarin artiesten van het platenlabel en (inter)nationale gasten van bevriende labels hun nieuwe releases presenteren. Elke concertavond begint met een kort gesprek met de artiest, waarin hij of zij iets over het nieuwe album kan vertellen. Daarna volgt het concert.

Erven brengen nieuw werk Roy Hargrove uit

De erven van Roy Hargrove brengen in januari 2026 op hun eigen label Roy Hargrove Legacy een epee uit met niet eerder uitgebrachte live-opnames van de trompettist. Op 'Roy Hargrove Live At KNKX' staan vier kwintetstukken die in 2009 en 2017 werden opgenomen in de studio van KNKX Public Radio, Seattle. Als voorproefje is nu al een stuk uitgebracht: 'Top of my head'. Het nummer stond nooit op een studio-album, maar werd door Hargrove vaak tijdens concerten gespeeld. Het duurt ruim 6:30 minuten. Hargrove wordt tijdens dit nummer terzijde gestaan door Justin Robinson (altsax), Ameen Saleem (bas), Tadataka Unno (piano) en Quincy Phillips (drums). Roy Hargrove overleed in 2018 op 49-jarige leeftijd.

Bekijk de KNKX-sessie hier:

<https://tinyurl.com/ye2ann4a>

Heeft u jazznieuws?

Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

De hoes van het nieuwe album van Chet Baker.

ZESTIEN NOOIT EERDER UITGEBRACHTE OPNAMES CHET BAKER OP PLAAT VERSCHENEN

Onder de titel 'Swimming By Moonlight' is recentelijk muziek van trompettist Chet Baker verschenen die werd vastgelegd voor de documentaire 'Let's Get Lost'. Die film over zijn leven verscheen in 1988. 'Swimming By Moonlight' is verkrijgbaar op cd en elpee en bevat zestien nooit eerder uitgebrachte stukken, die voor een deel in de studio en voor een deel live werden opgenomen.

Baker werkte in 1986 en 1987 met regisseur Bruce Weber aan de documentaire. De muziek op het nieuwe album werd daarvoor live opgenomen tijdens een concert in Cannes (1987), in Studio Davout (Parijs; 1987) en de Sage And Sound Studio (Hollywood; 1986). Weber stuitte weer op de muziek toen hij werkte aan een opgepoetste versie van zijn documentaire, zo vertelde hij Marc Myers van de blog Jazzwax. Die versie kwam twee jaar geleden uit. Omdat een aantal muziklicenties verlopen was, moest Weber op zoek naar vervangende muziek. In zijn archief bleken nog meer dan zestig ongebruikte tracks van Baker te liggen. Sommige met beeld van de opnames in de studio. Zestien van deze stukken zijn te vinden op de nieuwe plaat. Onder meer 'Deep in a dream of you (poem)', 'C'est si bon', 'Quiet nights', 'Arbor way', 'Just friends' en 'Milestones'. "Something occurred to me when I listened to the final mixes", zegt Bruce Weber op thevinyldistrict.com: "They sounded so good, and hearing Chet's voice that way made me feel like I was sitting in a room with him again." Naast Baker zijn onder anderen fluitist Hubert Laws (één track), pianist Frank Strazzeri, bassist John Leftwich, gitarist Ricardo Silveira en drummer Ralph Penland op het nieuwe album te horen. Overigens werkt Bruce Weber aan een vervolg op 'Let's Get Lost' met niet eerder vertoond filmmateriaal en indertijd opgenomen muziek, zo meldt Marc Myers nog. De titel is al bekend: 'Swimming by Moonlight: New Music From the Documentary Let's Get Lost'. Het is niet bekend wanneer de film, die nog in productie is, wordt uitgebracht.

Laatste live-album van Al Foster uit

Met een reeks concerten vierde drummer Al Foster in januari zijn verjaardag in de Smoke Jazz Club in New York, zoals hij dat al ruim tien jaar deed. Deze keer zou de laatste zijn, want Foster overleed op 28 mei jl. op 82-jarige leeftijd. De opgenomen concerten zijn nu onder de titel 'Live At Smoke' op cd uitgebracht op het eigen label van de club. Foster is op de plaat te horen met Brad Mehldau (piano), Joe Martin (bas) en Chris Potter (tenor- en sopraansax). Potter werkte veel samen met Foster: "There's a lot of history between us. So, there's a comfort level—but not in a coasting kind of way at all. This is some very focused music-making", aldus Potter in de begeleidende tekst bij de plaat, die waarschijnlijk het laatste live-album van Al Foster zal zijn.

Goois Jazz Festival wordt Goois Soul & Jazz

Het Goois Jazz Festival heet voortaan Goois Soul & Jazz. Organisator Kiwanis (Naarden) wil het jaarlijkse festival 'breder en toegankelijker' maken met ook soul en funk op het programma. De komende 37ste editie van het festival vindt op 14 februari 2026 plaats in theater Spant!, Bussum. Op het programma staan onder anderen Selina Albright, Peter Beets & The New Jazz Orchestra, Jef Neve & Teus Nobel, New York Second en Fenix met Kika Sprangers.

Misha Mengelberg. (Foto: Joke Schot)

Biografie over pianist Misha Mengelberg in de maak

Journalist Erik van den Berg werkt aan een biografie van pianist-bandleider Misha Mengelberg. Het boek zal waarschijnlijk in 2027 het licht zien.

Carmen Lundy. (Foto: Janet Van Ham)

TWEE NIEUWE VROUWELIJKE JAZZ MASTERS

Zangeres Carmen Lundy, drummer Airta Moreira en pianiste Patrice Rushen zijn benoemd tot NEA Jazz Master 2026. Deze titel is de hoogste Amerikaanse onderscheiding voor een nog levende jazzmusicus. Initiator is de National Endowment for the Arts (NEA), het Amerikaanse overheidsorgaan ter ondersteuning van de kunsten. De Jazz masters worden op 18 april 2026 in het John F. Kennedy Center for the Performing Arts, Washington DC, gehuldigd. Ze ontvangen dan tevens ieder 25.000 dollar.

Sinds 1982 zijn 181 'jazz masters' benoemd onder wie Muhal Richard Abrams, Kenny Barron, Dee Dee Bridgewater, Dave Brubeck, Regina Carter, Ella Fitzgerald, Dizzy Gillespie, Quincy Jones, Bobby McFerrin, Dan Morgenstern, Maria Schneider, Wayne Shorter, Henry Threadgill en Chucho Valdés. "The NEA is proud to honor these individuals who have played a significant role in jazz, considered one of our country's greatest cultural gifts to the world. (--) Jazz is an art form with a rich heritage that continues to evolve, thanks to those who have dedicated their lives and creativity to this music over generations", aldus NEA Senior Advisor Mary Anne Carter in een persbericht. De NEA Jazz Masters worden gekozen op basis van nominaties door het publiek en leden van de jazzgemeenschap.

Duitse radio-opname van Thelonious Monk op plaat uit

Het concert dat pianist Thelonious Monk op 8 maart 1965 in Duitsland bij Radio Bremen gaf, is onlangs officieel op plaat verschenen bij Sunnyside Records (2-cd's). Monk trad destijds in de Sendesaal Concert Hall op met Charlie Rouse (tenorsax), Larry Gales (bas) en Ben Riley (drums). De groep was in Bremen gearriveerd vanuit Parijs, waar met twee concerten de aftrap was gegeven van een lange wereldwijde tournee. Op 'Thelonious Monk, Bremen 1965' staan de volgende tracks: 'Criss cross', 'Sweet and lovely', 'Well you needn't', 'Don't blame me', 'Epi-strophy', 'Just you, just me', 'I'm getting sentimental over you' en 'Rhythm-a-ning'. Het betreft geen onbekende opnames, want het concert is eerder via van de radio opgenomen 'bootlegs' verspreid. Sunnyside gebruikte voor deze uitgave de originele bandopnames van Radio Bremen.

Finalisten Prinses Christina Jazz Concours 2025 bekend

Uit 35 deelnemers van twee voorronden koos een jury met onder anderen Linus Eppinger, Ellister van der Molen, Tijn Wybenga en Werner Janssen op 24 november de volgende finalisten van het Prinses Christina Jazz Concours 2025: Four on the Floor, Mink Jaspers (sax), Syncopation Nation (12 t/m 15 jaar); Lucas Bakker Quartet, Tijs Kok (piano), HOUSD en het Joep Groten-dorst Quartet (16 t/m 21 jaar). De voorrondes vonden op 9 november plaats in Rotterdam (Grounds) en 23 november in Nijmegen (Brebl). De finale is op 13 december in TivoliVredenburg in Utrecht. **Veerie Bastiaanssen** maakte tijdens de Rotterdamse voorronde de foto's voor de sfeerimpressie op deze pagina.

JAZZ OP PAPIER

15 ONDERBELICHTE MUSICI

Jeroen de Valk.

Jazz in de Schaduw

Soesterberg : Uitgeverij Aspekt,

228 pag. - illu's

ISBN 9789464873689

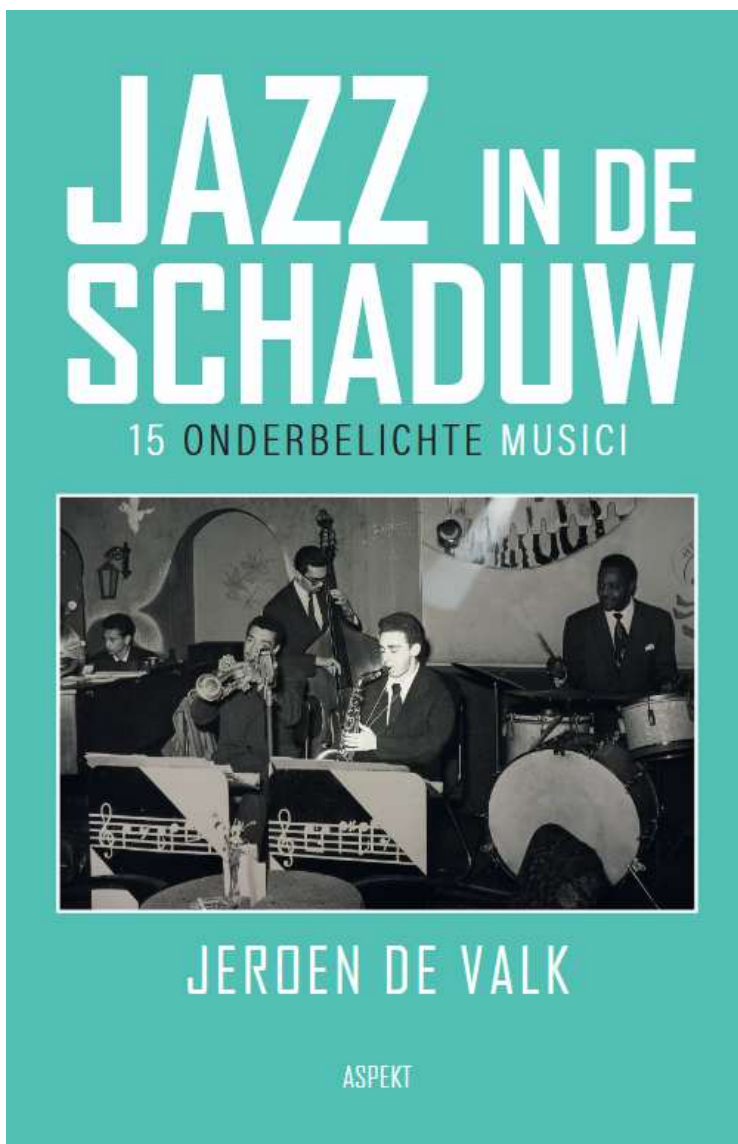
prijs 25,95 euro

Een titel om even 'close reading' op los te laten. Er is dus jazz in de schaduw. Niet alle jazz want dan had er een lidwoord bij gemoeten. Maar wat in de schaduw van iets staat, doet er niet zo toe, is minder van belang. Niet toegestaan om de schoenen van iemand in het volle licht te poetsen. Moet je daarover een boek schrijven?

Of kunnen we het anders lezen? Jazz die zich afspeelt in de schaduw, op de achtergrond? Die wordt gemaakt door mensen die niet de brandende ambitie hadden voor 'a place in the sun'? Die op het verkeerde moment op de verkeerde plek stonden? Of die er soms zelfs bewust voor kozen om niet op de eerste rij te staan?

Die laatste betekenis geldt voor de jazz-lui die Jeroen de Valk portretteert in zijn nieuwe boek. Hij neemt volgens de ondertitel '15 onderbelichte musici' op de korrel. De mate van helderheid verschilt uiteraard wel wat. Zo worden de laatste hoofdstukken besteed aan wat nieuwe feiten over trompettist Chet Baker, de man over wie De Valk al een veelgevoerde biografie schreef. Het laatste hoofdstuk gaat over de tijd waarin Baker in een Italiaanse gevangenis doorbracht. Interessant – maar een onderbelichte jazzman is Chet Baker natuurlijk niet. Bij de andere veertien jazzhelden (voor een groot deel al gepubliceerd in bladen als Jazz Bulletin of Doctor Jazz) hebben de schaduwen een lichte of wat donkerder tint. In de laatste jaren van zijn leven had bijvoorbeeld trompettist Ack van Rooyen niet te klagen over allerlei eerbetoen. En ook docenten als bassist Victor Kaihatu en bastrombonist Erik van Lier waren hier buiten hun lespraktijk als uitvoerend musicus bekend genoeg. Dat neemt niet weg dat ze mededelingen doen die je toch met een andere blik naar hun werk laten kijken.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Anders ligt dat bij geportretteerde 'expats' als de saxofonisten George Johnson, Sandy Mosse en Barry Block. Die laatste was een 'Amerikaanse Amsterdammer' die met zijn saxofoon ongehoorlijk mooie solo's kon spelen. Maar hij had ook karaktertrekken waarmee hij zijn leven – en de communicatie met anderen – nogal kon bemoeilijken. Zo voegde hij een saxofoonsolist van een bluesbandje het volgende toe. 'You think you're a hotshot, but what you do is just bullshit. Just plain bullshit!' Vervolgens dacht hij hem wat tips te geven. En hij was een 'hoarder', iemand die talloze spullen van de straat en elders naar zijn huis sleepte. Hij deed nooit iets weg. Behalve na zijn dood. Toen liet hij zijn spaargeld (30.000 euro, gevonden in een plastic zakje aan een stoel) verdelen over vijftien vrienden. Een deel moest van hem naar de vluchtelingen bij Calais. Zulke musici – met veel gevoel en empathie beschreven door Jeroen de Valk – staan natuurlijk niet echt in de schaduw. Het interesseerde hen waarschijnlijk geen bal. Ook de voormalige bassist/arrangeur/docent Kenny Napper niet, die filosofisch opmerkt dat 'things happen in their own time'. Toch mooi dat zijn oud-leerling Jan Wessels zijn grote 'Sweet Sixty Suite' op een website heeft gezet. Een levenswerk. Daar hebben toch al duizenden mensen naar geluisterd. Nou dan.

Coen de Jonge

DE STER VAN DE REVUE

Danny van Zuylen.

**De Ster van de Revue :
Het wonderbaarlijke leven van
Louisette (1882-1965)**

Zutphen : Walburg Pers BV,
192 pag. - ISBN 9789464561463
prijs 24,99 euro

Na lezing van dit boek vraag je je toch af wat de aanprijzing 'wonderbaarlijk' in de titel betekent. Je zou verwachten dat zo'n leven in volle glorie zal eindigen. Maar in het geval van de getalenteerde zangeres Louisa Augusta van Geijtenbeek was er sprake van een ontluisterende laatste fase.

Louisette. (Publiciteitsfoto).

Het boek eindigt met een fragment uit een Kronkel van Carmiggelt, die in 1965 bij een vriend op bezoek kwam in een verzorgingshuis in Laren. Daar ontmoette hij toevallig de vrouw waar in zijn jeugd zo bewonderend over werd gesproken. 'Een lieveling van het publiek. Ik weet nog met welk een eerbiedige geestdrift mijn ouders over haar spraken.' Maar van die glamour was in die inrichting niets meer over. Carmiggelt zag het na zijn vertrek heel scherp. 'Ik dacht aan haar, zoals ze daar, rechtop als een vlam, midden in de zaal stond, na al die jaren in de nep-hemel van het succes, eindelijk aangeland in de hel.' Heel anders was dat in 1911. Toen kreeg de zangeres (nu getooid met de artiestennaam Louisette) samen met haar artistieke partner Chrétien van Esse oftewel Chrétien de kans in Amerika op te treden. In de aanloop naar de Jazz Age dus. Daar zong de als soubrette aangekondigde Louisette onder meer een lied van Irving Berlin: 'Everybody is doin' it, doin' it', compleet met vette knipoog. Terwijl de song toch zogenaamd om ragtime ging. Ze had aan de oostkust waan-
[vervolg in de rechterkolom...](#)

zinnig succes en navenante inkomsten. In juni 1912 kwam ze terug naar Nederland, nu als een 'Amerikaanse' superstar. Ze zag ook wel dat ze zich met haar nieuwe repertoire niet meer als 'Hollands meisje' kon vertonen, op de manier die in Amerika succes had. Inmiddels had ze ook nader kennis gemaakt met componist/tekstschrijver Armand Haagman, die zich inliet met 'moderne muziekstijlen zoals jazz en ragtime'. De relatie met Chrétien werd vrij bruusk verbroken, Haagman werd haar grote liefde. Via hem kreeg ze ook nieuw repertoire, zoals de 'Hawaiian monkey jazz'. Aanvankelijk een soort parodie op die nieuwe rage van de jeugd: 'O, dat is de jazz, o yes de jazz,/Op een lege fles, lawaai voor zes/Apen spelen het nu op de saxofoon/En de olifant blaast het op z'n tromboon'. Dat sloeg aan, ook in de regio. De Bredasche Courant: 'De jazz-boum band vormde de clou van de avond.' Ze noemde zich ook geen soubrette meer.

Ze maakte weer hits, waarbij het fenomeen van de verkoop van bladmuziek ook tot flinke inkomsten leidde. Het liedje 'Topsy' van Haagman kreeg op die manier ook buiten ons land een doorbraak. Net als 'Don't mention my name, 'sung by Miss Louisette' en 'written and composed by Armand Haagman'. Zo maakte het duo met jazzy klinkende songs optimaal gebruik van The Roaring Twenties in Europa.

De volgende stap was een revue. Louisette werd in 1927 de leading lady van de revue 'Hallo Parijs'. Haar tegenspeler: Louis Davids. Groot succes, maar hun karakters stonden een gemakkelijke omgang niet toe. Het werd een levenslange vete. Maar het succes was evident. Daardoor kwam een nieuw plan van Louisette en Haagman op: een eigen revue! In 1931 was het zover. Onder de titel 'Lachpillen' bleken Louisette en Armand Haagman ook zelf een succesvolle revue in de schouwburg te kunnen neerzetten. 'Een vette hit', volgens auteur Van Zuylen. In 1934 volgt 'Hallo 1934', met teksten van ene Wim Kan. Naar het jazzgehalte van die shows kun je gissen. Wat we wel weten is dat daarna de crisis begint. En de oorlogsdreiging neemt toe. Louisette is minder actief en partner Haagman is veel bezig met andere klusjes. Zo handelt hij wat in scheerschuim en zeep.

En toen werd het echt oorlog. Louisette trad wel meer op; zo waren er avonden waarop ze succes had met haar parodie op de Hawaii-song rage. Maar de Joodse Haagman moest zich in juni 1942 melden om te werken op de Drentse heide. Hij verdween met zijn koffer in de trein naar het Oosten, in dit geval het gehucht Tiendeveen. En Louisette werd lid van de Kultuurkamer om haar kans op werk (het zingen van komische liedjes) veilig te stellen.

Zo eindigde hun Jazz Age. Haagman werd via Westerbork naar Auschwitz gedeporteerd. In 1946 kreeg Louisette het bericht dat haar geliefde daar waarschijnlijk was omgebracht. De mogelijkheden om nog op te treden werden voor haar steeds minder; er was geen geld meer voor grote revues. Ze werd hoe langer hoe mistroostiger maar ook argwanender: misschien is er een complot tegen haar? En er was toenemend geldgebrek, jaren lang. Ze werd onhandelbaarder, waarschijnlijk ook door aankomende dementie.

Gelukkig was er eindelijk iemand die iets voor de aftakelende ster van weleer ging doen: Wim Sonneveld. Zo kon het niet meer, zag hij. De gemeente deed eerst niks. Maar via de roddelrubriek van De Telegraaf kwam het publiek op de hoogte van haar toestand. Op 4 april 1962 werd ze tegenstribbelend opgenomen en onder de hoede van de GGD gesteld.

Carmiggelt: 'Midden in de zaal stond, doodstil en kaarsrecht, een klein, spierwit vrouwtje met trots toegeknepen mond en staarde voor zich uit.

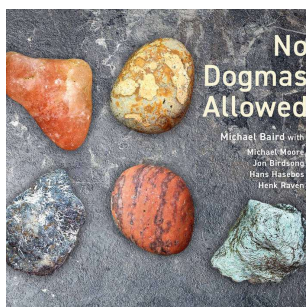
"Weet je wie dat is?" vroeg mijn vriend.

En hij noemde een naam. Die als een schok door mij heenging.'

Coen de Jonge

JAZZ OP DE PLAAT

MICHAEL BAIRD
No Dogmas Allowed
 SWP Records

Het oeuvre van slagwerker Michael Baird waaiert flink uit, met altijd de diepgang en het mysterie van ritme als uitgangspunt. Hij schrijft spannende composities waarin avontuur en humor altijd samengaan. Tot nu toe maakt hij nog geen plaat met (bijna) vrije improvisaties. Maar met dit nieuwe album, 'No Dogmas Allowed', is dat nou precies wel het geval. Hij verzamelde vier verwante muzikale zielen in de studio en nam slechts een paar fijne thema's mee (zoals de gedragen melodie van 'Blessings count' en het ruige 'Blowing back'). Verder werd er twee dagen lang geïmproviseerd, soms met het hele kwintet, soms met duo's of trio's. Ritme speelt daarbij zeker wel een rol, zoals in twee van de drie trio's met Baird, rietblazer Michael Moore en de Amerikaanse kornettist Jon Birdsong (die we onder meer kennen van de Brusselse Ethiojazzgroep Black Flower). Maar in 'Subterranean' is er echter geen sprake van tempo of ritme, en worden we wel getrakteerd op de bizarre, onderaardse klanken die Henk Raven produceert. Die komen namelijk uit een tuba die hij met een baritonsax-mondstuk aanblaast. Raven is de grote onbekende naam in deze opname, een goed bewaard geheim uit de Utrechtse jazzscene. Baird nam hem al eens op in zijn groep Utrecht Deep Artment. Bijzonder is dat hij zowel koper als sax blaast, en in 'Dialogistic' is hij op tenorsax te horen in een duet met Baird dat associaties oproept met de combinatie Coltrane-Rashied Ali. 'No Dogmas Allowed' biedt aldus voldoende afwisseling om de volle 51 minuten te kunnen boeien.

Herman te Loo

Bezetting:

Jon Birdsong (kornet, zink), Michael Moore (altsax, klarinet, basklarinet), Henk Raven (tuba, euphonium, tenorsax), Hans Hasebos (vibrafoon, sopraansax, percussie, stem), Michael Baird (drums, percussie, karimba).

Beluister hier stukken van het album:
<https://tinyurl.com/nzfs3zzd>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

TRIO CBD
Painless Airwaves
 SWP Records

Helaas was Trio CBD geen lang leven beschoren. Drummer Michael Baird was in november 2024 in Zuid-Frankrijk op bezoek bij gitarist Rémi Charmasson, met wie hij veertig jaar daarvoor in een kwintet met André Jaume had gespeeld. De Fransman stelde voor om zijn gewaardeerde vriend en collega Philippe Deschepper uit te nodigen om eens een keer de studio in te duiken. In het voorjaar van 2025 gebeurde dat ook daadwerkelijk, en het beviel zo goed dat gerust gesteld kon worden dat een trio was geboren. Helaas bleek de rugpijn waar Charmasson toen al last van had, kanker te zijn. Vier weken na de opname overleed hij. Het testament van de drie rijpe muzikanten ligt er nu in de vorm van 'Painless Airwaves'. Net als op het album 'No Dogmas Allowed' (zie de kolom hier naast) bewandelde Baird met de twee gitaristen het pad van de vrije improvisatie. Maar het drietal beschikt over zo'n uitgekiend vormgevoel dat je dat als luisteraar niet meteen zou vermoeden. Met behulp van de nodige effectpedalen zetten de gitaristen veel lange lijnen uit, die atmosferische muziek opleveren, denk hierbij aan het werk van Bill Frisell. Baird zet daar soms kleurend drumgebruik tegenover, maar stuwt zijn compagnons ook regelmatig voort met fijne grooves. We horen minimal music-patronen (bijvoorbeeld in de loops van 'Hippie space cadets'), rockachtige momenten ('Tree-ohhh') of zelfs country ('Union of onions') maar ook uitwaaiende melodieën ('Ce Printemps'). Het is allemaal extra wrang dat aan zo'n boeiend en avontuurlijk trio zo abrupt een einde moest komen.

Herman te Loo

Bezetting:

Rémi Charmasson,
 Philippe Deschepper (gitaar)
 Michael Baird (drums, percussie).

Beluister hier stukken van het album:
<https://tinyurl.com/4je3sjkd>

FAY CLAASSEN
SOULPRINT
 Mars Label Group

Het is alweer zeven jaar geleden dat grand dame van de jazz Fay Claassen eigen werk uitbracht. Dus werd het hoog tijd voor 'SOULPRINT', waarop Fay een in-kijkje in haar ziel biedt. Claassen schreef mee aan de meeste stukken en kan steunen op voortreffelijke begeleidingspartijen van pianist Karel Boehlee, gitarist Peter Tiehuis, bassist Theo de Jong en drummer Martijn Vink. Fay's echtgenoot, saxofonist en componist Paul Heller, schreef twee songs.

Fay is het stralende middelpunt in tien gevarieerde stukken waarin muzikale verbindingen, vriendschappen en zelfontplooiing de hoofdrol spelen. Als single zal het nummer 'Vincente '78' verschijnen. Fay onthult hierin het 'familiegeheim' dat zij een halfbroer heeft die ze nog nooit heeft ontmoet. Hoe persoonlijk wil je het hebben. En de track is ook een muzikaal hoogtepunt.

Claassen noemt 'SOULPRINT' een blauwdruk van wie zij is als zangeres, vrouw, moeder en dochter: enerzijds eigenzinnig en complex, anderzijds verbindend en liefdevol. Ook actuele thema's als individualiteit, onafhankelijkheid en vrije keuzes, die in de moderne digitale wereld steeds verder onder druk staan, komen aan bod.

Opvallend is het nummer 'La dame du Sans-Souci' waarin Claassen in het Frans zingt. De Belgische vocalist David Linx leverde de tekst. Het lied gaat over een wandeling door Parijs en is geïnspireerd op de film 'La Passante du Sans-Souci' (1982) met Romy Schneider in de hoofdrol. De enige 'cover' op 'SOULPRINT' is het energiek uitgevoerde 'Bluesette' van Toots Thielemans met wie Fay ook samenwerkte.

Claassen is nooit alleen 'de zangeres in de band' geweest. Zij is een oorspronkelijke, zelfverzekerde muzikant die haar stem gebruikt als volwaardig instrument. In het verleden werd ze mogelijk nog geplaagd door onzekerheid; die fase heeft ze met 'SOULPRINT' definitief achter zich gelaten. Het mag geen verbazing wekken als Fay met haar nieuwe album weer een Edison in de wacht sleept.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Fay Claassen (zang),
 Karel Boehlee (piano, toetsen), Peter Tiehuis (gitaar),
 Theo de Jong (basgitaar), Martijn Vink (drums).

Beluister het album hier:
<https://tinyurl.com/2s4dvbyy>

MAKAYA McCRAVEN
PopUp Shop, Hidden Out!, The People's Mixtape,
Techno Logic International Anthem/XL

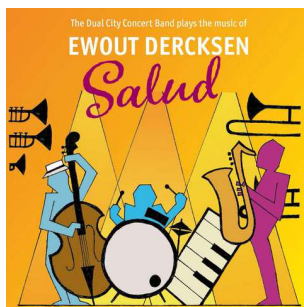
De Frans-Amerikaanse drummer-componist Makaya McCraven heeft recentelijk achter elkaar vier epee's uitgebracht met elk vier tot zes nummers en een totale gemiddelde speelduur van 21 minuten per epee. Deze epee's zijn nu gebundeld uitgegeven op het album 'Off The Record'. McCraven is te werk gegaan volgens het van hem bekende procedé: uit zijn enorme bibliotheek van live- en studio-opnames knipt en plakt hij in zijn thuisstudio in Chicago de meest fantastische nummers in elkaar (zie ook de recensie van zijn meesterwerk 'In These Times' in JazzFlits 386). Hij noemt zichzelf de Beat Scientist en ziet zijn studio als een laboratorium. Een technische aanpak, maar wel met de uitdrukkelijke bedoeling via muziek verbinding te leggen. Hij maakt op deze epee's gebruik van live-opnames die gemaakt zijn over een periode van tien jaar in verschillende clubs in de wereld (onder meer LA, New York, Berlijn) in wisselende samenstellingen met uiteenlopende topmuzikanten als gitarist Jeff Parker (op 'PopUp shop' en 'Hidden out!'), zanger Ben LaMar Gay, tubaïst Theon Cross (op 'Techno logic'), trompettist Marquis Hill en vibrafonist Joel Ross (op 'The people's mixtape'). De vier epee's ademen ieder een eigen sfeer. 'PopUp Shop' bijvoorbeeld wordt gekenmerkt door het minimalisme dat goed past bij gitarist Jeff Parker met op de achtergrond vaak de wat gruisige livesfeer van een intieme club duidelijk aanwezig. 'The People's Mixtape' is heel erg ritmisch met een geweldig groovend nummer 'The beat up' (dat je echt lekker hard moet draaien). 'Techno logic' doet zijn naam eer aan en heeft een donkere techno-sfeer over zich met een geweldige sound van de tuba van Theon Cross. Deze epee vraagt wat meer inspanning van de luisteraar. Door een commentator werd McCraven een 'cultural synthesizer' genoemd, en dat is de spijker op zijn kop. Met 'Off The Record' heeft hij een nieuwe mijlpaal aan zijn oeuvre toegevoegd.

Jaap Lampe

Bezetting in verschillende samenstellingen op de verschillende EP's: Makaya McCraven (drums, programmering), Jeff Parker (gitaar), Joel Ross, Justefan (vibrafoon), Benjamin J. Sheperd, Junior Paul (bas), Josh Johnson (altsax), Ben LaMar Gay (zang, spoken word), Theon Cross (tuba), Marquis Hill (trompet).

Beluister en bekijk hier 'The Beat Up':
https://www.youtube.com/watch?v=dIAWxXm_3Co

EWOUT DERCKSEN/DUAL CITY CONCERT BAND
Salud
 Eigen Beheer

De Arnhemse saxofonist en componist Ewout Dercksen (1964) had een grote wens. Hij wilde een cd opnemen met eigen stukken met 'zijn' Dual City Concert Band (DCCB). Dat is hem gelukt met het album 'Salud' waarop negen composities van Dercksen worden uitgevoerd. De plaat markeert ook het 35-jarig bestaan van het achttien man sterke professionele orkest. Voor de zang tekende Monic Kersten. De Dual City Concert Band is vanaf de oprichting het huisorkest geweest van jazzpodium de Tor in Enschede. In de Tor heeft het band zo'n tweehonderd concerten verzorgd met gerenommeerde gastsolisten als trombonist Jiggs Whigham, saxofonist Tony Lakatos, gitarist Philip Catherine - en vele anderen. Vorig jaar heeft de band nog een aantal concerten gespeeld met trompettist Bert Joris en pianist Enrico Pieranunzi. Ook was de band te gast in het radioprogramma Tros Sesjun.

Dercksen heeft zich niet ingehouden. Hij schreef geïmpassioneerde, gedurfde en technisch pittige stukken, waar de DCCB zich kennelijk goed bij voelde want het spelplezier is overduidelijk te horen. Dercksen componeerde binnen de traditionele bigband-grenzen en daar is helemaal niets mis mee. Monic Kersten zorgt voor variatie met haar krachtige zangpartijen. Ewout mag zich in de handen wrijven. Het project 'Salud' is zonder meer geslaagd.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Monic Kersten (zang), Gerlo Hesselink, Rob Sijben, Roel Penterman, Luuk de Vries, Ewout Dercksen, Joos van Buchem (saxen), Sander Sweerink, Joost Hagen, Arjan Stam, Jan Wessels (trompet), Matthias Konrad, Ron Olischläger, Gert Pol, Henri Gerrits, Gerd Nijenbanning (trombone), Igor Herstel (piano), Taeke Stol (bas), Wim de Vries (drums).

De DCCB speelt hier een stuk van Dercksen:
<https://www.youtube.com/watch?v=Bk6CJEQaZmI>

MAX IONATA SPECIAL EDITION
Tivoli
 Mingus Records

Max Ionata is een gedreven jazzmuzikant. Hij heeft heel wat hobbels moeten nemen voor zijn talent werd onderkend, maar inmiddels is deze Italiaanse saxofonist een veelgevraagde solist met een enorme discografie. De cd 'Tivoli' is het resultaat van een Scandinavisch tournee. Na de clubtour bleek er tijd, geld en ruimte voor een opnamesessie en dat resulteerde in dit album. We horen dan ook een geolied, ingespeeld kwartet. De nummers vallen in het bop-mainstream-idioom; sterke thema's, fraaie solo's en pakkende melodieën. Ook de eigen composities van Ionata en bassist Bodilsen zijn een plezier om te beluisteren. Max blaast met een energieke lichte toon en is wendbaar in zijn improvisaties, zonder de melodie uit het oog te verliezen. De titelsong 'Tivoli' refereert natuurlijk aan de beroemde jazzclub in Kopenhagen, maar ook zijn geboorteland kent een fraaie plek met dezelfde naam, waar Max goede herinneringen aan heeft. Dat is te horen in dit nummer, een uptempo compositie, waarin naast Max Jesper Bodilsen de ruimte neemt om zijn stuwende bas te laten ronken. Ook de andere leden van Max zijn Scandinavische kwartet zijn door de wol geverfd. Martin Sjöstedt speelt op deze cd piano, maar is evenzo een fenomenale bassist, die in Stockholm een gevierde bigband in de lucht houdt. En drummer Martin Maretti Andersen; hij blijkt een elegante slagwerker met pit en power en is als docent verbonden aan de Deense National Academy of Music. Kortom, Max Ionata Special Edition is een kluit jazztalent die de muziek op de cd 'Tivoli' een sterrenbehandeling geeft.

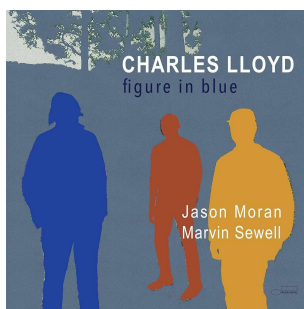
Sjoerd van Aelst

Bezetting:

Max Ionata (tenorsax),
 Martin Sjöstedt (piano),
 Jesper Bodilsen (bas),
 Martin Maretti Andersen (drums).

Bekijk hier een nummer van het album:
<https://www.youtube.com/watch?v=3Gj4yflCBTM>

CHARLES LLOYD
Figure In Blue
Blue Note

Muziek is voor saxofonist Charles Lloyd (1938) een mystiek gebeuren. In de jaren zeventig dook hij onder in de plaats Big Sur, diep verzonken in de toen modieuze transcendente meditatie. Lloyd had toen al een indrukwekkende loopbaan achter de rug, eerst snuffelend aan de blues, daarna in kringen van jazz en avant garde. Hij werkte bij drummer Chico Hamilton en saxofonist Cannonball Adderley en begon midden jaren zestig een eigen kwartet. Op het Monterey Jazz Festival 1966 viel Lloyd op doordat hij Oosterse muziek mengde met modale jazz. Dat leidde tot optredens in rockpaleizen; hij deed zelfs mee aan het album 'Surf's Up' van de Beach Boys. Na zijn sabbatical ontpopte Lloyd zich als 'elder statesman' in jazz. Maar de neiging tot het maken van muziek die ons kan verbinden met onzichtbare werelden is bij Lloyd nog steeds aanwezig; zo ook op het dubbelalbum 'Figure In Blue' met liefst tien eigen composities, dat hij laat voorafgaan door het muzikale gebed 'Abide with me'. Origineel? Nou nee, dat deed pianist Thelonious Monk ook al op zijn album 'Monk's Music' (1957) maar die traditionele hymne was dan ook echt geschreven door een naamgenoot, W.H. Monk. Lloyd geeft trouwens wel flink eer aan Duke Ellington, het titelstuk is aan hem opgedragen en hij speelt ook nog twee stukken van Duke, 'Heaven' en 'Black butterfly'. Voor de rest zijn het titels met een esoterische inslag, natuurlijk, en twee odes aan Lady Day. Dat klinkt op voorhand best aantrekkelijk - maar ach, waarom word je nou zo slaperig van de muziek op 'Figure In Blue'? Wil Lloyd het de luisteraars te gemakkelijk maken of geldt dat misschien ook voor hemzelf?

Coen de Jonge

Bezetting:

Charles Lloyd (tenorsax, altfluit, tarogato),
 Jason Moran (piano),
 Marvin Sewell (gitaar).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/5ey8sm3x>

KRISTJÁN MARTINSSON
1035
TRPTK

Johann Sebastian Bach blijft ook improvisatoren inspireren. De Zaanse IJslander Kristján Martinsson, die behalve pianist ook fluitist is, nam de fluitsonate BWV 1035 als uitgangspunt voor dit nieuwe album, dat dan ook simpelweg '1035' heet. Hij maakt hiervoor gebruik van de 'keybird', een hybride instrument dat een lichtgewicht piano met MIDI-mogelijkheden combineert. Zo horen we dus in sommige tracks voorzichtig wat elektronische klanken de akoestische muziek binnensijpelen. In het tweede deel uit de Bach-sonate, het Allegro, gebeurt dat bijvoorbeeld. In dit deel voegt Martinsson ook wat jazzelementen toe, zonder dat het nou per se hoeft te gaan swingen. De vier delen van de Bach-compositie vormen overigens de hoekstenen waarmee de IJslander zijn album opbouwt. Daarnaast zijn er vijf 'Impromptus', die in hun melodieën en versieringen duidelijk een eerbetoon aan de barokmuziek van de grote Duitser zijn, zonder te vervallen in pastiche. De vier tracks met een IJslandse titel staan op het eerste gehoor weer wat verder van Bach af. In 'Efasemdarleikur' (hetgeen zoveel betekent als 'een spel van twijfel') produceert de MIDI een soort Fendergeluid in de piano, die een bedachtzaam soort jazz oplevert. Een zekere weidsheid is nooit ver weg, en linkt Martinsson aan de typische Nordic jazz. 'Faðmlag' ('een knuffel') is er, met zijn volksmuziekinvloed, een mooi voorbeeld van. Maar al te zoet laat de pianist het nooit worden, dan is er altijd wel een wilde dans over de toetsen (het 'Siciliano' uit de sonate) of een greep in de snaren ('Bless less'). Ten slotte nog een opmerking over de opnamelocatie: de Westerkerk in Enkhuizen. Die voegt namelijk met zijn akoestiek een extra element van betovering toe.

Herman te Loo

Bezetting:

Kristján Martinsson (keybird).

Beluister hier stukken van het album:

<https://trptk.com/shop/cds-sacds/1035-cd/>

HORACE SILVER
Silver In Seattle:
Live At The Penthouse
Blue Note

Het werk van pianist-componist Horace Silver (1928–2014) is ruimschoots gedocumenteerd op een reeks albums, vanaf de jaren vijftig. Niettemin dook er onlangs een concertregistratie uit 1965 op, die niet eerder was verschenen. Het platenlabel Blue Note bracht deze eind oktober 2025 op de markt, als te downloaden digitale tracks, cd en elpee.

Op 'Silver In Seattle' horen we het Horace Silver Quintet in een topbezetting met Woody Shaw op trompet, Joe Henderson op tenorsax en, naast de leider op piano, Teddy Smith op bas en Roger Humphries op drums. Op het in augustus 1965 gegeven concert werden ook twee stukken gespeeld die eerder dat jaar op de elpee 'Song For My Father' waren verschenen. Een zeer energiek concert blijkt het te zijn geweest in Penthouse, een toenmalige jazzclub in Seattle. Zo horen we om te beginnen het dat jaar op bovengenoemde plaat uitgebrachte uptempo stuk 'The kicker', een compositie van saxofonist Joe Henderson. Lange solo's van alle bandleiden, waarbij de energiestroom van het begin tot het eind krachtig blijft. Tussen de achtereenvolgende solo's wordt steeds een gearrangeerd intermezzo gespeeld, wat verfrissend werkt. Zoiets past ook goed in de muzikale filosofie van Horace Silver, die altijd oog had voor een gestructureerd geheel. Daarmee maakte hij het verschil tussen een goed voorbereide band en de in de jaren vijftig populaire jamsessions, zoals bij Jazz At The Philharmonic.

Ook Silvers bekende compositie 'Song for my father' stond op het programma. Het stuk wordt in grote lijnen gespeeld zoals op de gelijknamige plaat, maar is er geen kopie van. Vooral tenorist Henderson schittert hier met een aanpak waarin hij vertrekt vanuit een klein melodisch motiefje (F-As-Bes) dat [vervolg in de rechterkolom...](#)

Horace Silver in 1989. (Foto: Dmitri Savitski)

wordt uitgebouwd tot een grote climax, nog intenser dan op de plaat. Zijn solo gaat op een gegeven moment wat vrijer verder met blueslicks, met alleen de bas erachter. Dit, tezamen met nog wat vrijere elementen in de solo's, voegt iets moois toe aan de studioversie.

De 'Cape Verdean blues' refereert, net als 'Song for my father', aan de Kaapverdische roots van Silvers vader. In dit vrolijke stuk in een enigszins Latin-sfeer volgen de solo's grotendeels de opzet van de melodie: steeds een lange 'opmaat' gevolgd door een tegenstem in de pianobegeleiding, zodat er een 'call and response' benadering ontstaat. Met groot speelplezier wordt vermeden dat deze formule in een schoolse oefening verzandt. In tegendeel: de eenheid tussen compositie en improvisatie komt sterk naar voren.

Silvers 'Sayonara blues' bevat een complexe melodie in 8/8-maat. Ten slotte het stuk 'No smokin' van Silver, dat in een moordend tempo van ongeveer driehonderd beats per minuut met veel vuur wordt gespeeld. Waar vuur is, is rook en, ondanks de titel, worden we geconfronteerd met een flinke portie 'smoke'.

'Live At The Penthouse' was een concert van een ensemble in topvorm dat met veel energie een afwisselend programma uitvoert. Het is een stukje hardbop van de bovenste plank. Voor mensen die Silvers werk niet kennen is dit een mooie aanleiding om daar verandering in te brengen, maar ook voor Silverfans is het een aanrader.

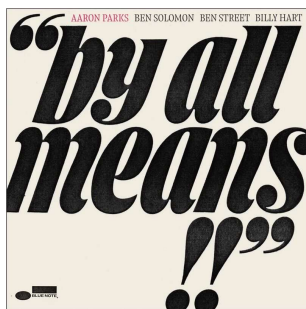
Op pagina 19 van deze Jazzflits wordt de muzikale filosofie van Silver besproken aan de hand van de jazzstandard 'Song for my father'. **Ruud Bergamin**

Bezetting:

Horace Silver (piano), Joe Henderson (tenorsax), Woody Shaw (trompet), Teddy Smith (bas), Roger Humphries (drums).

Beluister het album hier:
<https://tinyurl.com/42bdvtuv>

AARON PARKS
By All Means
 Blue Note

Tenorsaxofonist Ben Solomon is een begin-dertiger en geldt als een nieuwkomer, drummer Billy Hart werd zojuist 85 maar speelt onverstoort door en pianist Aaron Parks zit daar, op z'n 42ste, tussenin. Ze zijn met ondersteuning van bassist Ben Street te horen op dit album 'By All Means', waarop Parks de leiding had. Het hoesontwerp pepert ons meteen in: hier wordt Blue Note-geschiedenis geschreven. Op de hoes zien we van die grote Blue Note-letters; de liefhebber denkt meteen aan de ontwerpen van Reid Miles. Parks nam al eerder op voor Blue Note, om van veteraan Hart nog maar te zwijgen. In de toelichting komen al snel Parks' gigs in de Village Vanguard ter sprake. Hierin laat Parks ook weten dat het kwartet opereert in 'the tradition of Black American Music', maar méér wil bieden dat nostalgie. Dat laatste lukt redelijk, zij het dat de grote voorbeelden hoorbaar aanwezig blijven; in ieder geval John Coltrane, hét evidente voorbeeld van Solomon. (In 'Little river' lijkt het aldoor of 'Trane zelf op het punt staat om zeer authentiek 'My favorite things' in te zetten.)

De overige musici zijn natuurlijk gepokt en gemazeld in allerlei soorten postbop. Wel lijken ze wat ondoordringend; akkoorden worden even aangestipt, tempi worden vrijelijk geïnterpreteerd. Zo 'in your face' als Coltrane destijds blies, zo ongrijpbaar is deze ritmesectie. De leider speelt enkele intrigerende piano-intro's maar dreigt daarna uiterst 'sophisticated' aan de aandacht te ontsnappen, terwijl natuurlijk het tegendeel de bedoeling zal zijn.

Dat geldt niet voor Solomons bijdragen, met name die aan 'Dense phantasy'. Deze ballad herinnert aan wat Philip Larkin schreef over een late 'Round midnight' van Bud Powell: '... long, painstaking, slow, it is like a confession that omits nothing and excuses nothing, that one hears in silence and can think of no reply to.'

Jeroen de Valk

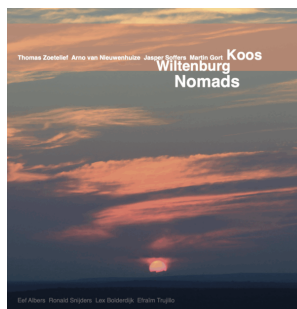
Bezetting:

Ben Solomon (tenorsax),
 Aaron Parks (piano),
 Ben Street (bas),
 Billy Hart (drums).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/2tbj9cf9>

KOOS WILTENBURG GROUP
Nomads
 Eigen Beheer

Voor inspirerend jazzvakwerk moet je bij bassist en componist Koos Wiltenburg (1954) zijn. Op de kersverse cd 'Nomads' van zijn Koos Wiltenburg Group staan negen eigen stukken, opgenomen met Koos' band en vier gasten. 'Nomads' is, net als de vorige albums van Wiltenburg, een reis langs diverse muziekstijlen: jazz, blues, fusion, Braziliaans en Afrikaans.

Koos Wiltenburg loopt al lang mee. Hij begon als 17-jarige met basgitaar spelen in een rock & blues-band. In 1983 studeerde hij in Rotterdam af als klassiek contrabassist en jazzbassist. Koos blikt terug op een succesvolle carrière als uitvoerend musicus, bandleider, componist, arrangeur en producer. Daarnaast was hij tot zijn pensioen in 2020 hoofdvakdocent en manager bij het Prins Claus Conservatorium in Groningen.

Op 'Nomads' vormt Koos met drummer Arno van Nieuwenhuize en percussionist Martin Gort de strak swingende basis van een hechte groep die met plezier ruimte maakt voor gastsolisten Efraïm Trujillo (sax), Eef Albers, Lex Bolderdijk (gitaar) en Ronald Snijders (fluit, zang). De solisten benutten de ruimte creatief. Het resultaat is een gevarieerde, smaakvolle, muzikaal ijzersterke plaat die eer betoont aan de jazz en aanverwante genres.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Thomas Zoetelief (gitaar), Jasper Soffers (piano), Arno van Nieuwenhuize (drums), Martin Gort (percussie), Koos Wiltenburg (basgitaar) + Efraïm Trujillo (sax), Eef Albers, Lex Bolderdijk (gitaar), Ronald Snijders (fluit, zang).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/tez9f76z>

SPINIFEX
Maxximus
TryTone

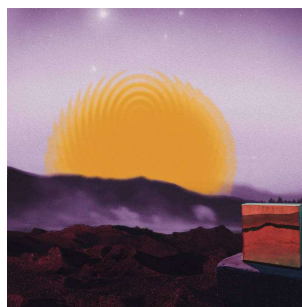

Het Amsterdamse gezelschap Spinifex houdt ervan om jubilea uitbundig te vieren. Voor het tienjarig bestaan (in 2015) bracht de groep de 5-cd set '2005-2015' uit, met daarin het niet eerder uitgebrachte album 'Spinifex Maximus', gespeeld door een 12-koppige bigband. We zijn inmiddels tien jaar verder, en ook ditmaal koos Spinifex voor een uitbreiding van de basisbezetting. Met toevoeging van Jessica Pavone (altviool), Elisabeth Coudoux (cello), Evi Filippou (vibrafoon, percussie) hadden de componisten in de band een flink palet om mee te werken. De zes composities op het nieuwe album 'Maxximus' (met een extra X, dus) zijn stuk voor stuk episodisch en duren allemaal tussen de tien en vijftien minuten. Dat levert een maximale speelduur van zeventig minuten op. De opvallendste andere muzikale keuze die werd gemaakt, was voor een vooral akoestische aanpak. Zo neemt Gonçalo Almeida de contrabas ter hand, en niet de in deze groep vertrouwde basgitaar. Bij de openings-track, 'Smitten' (van gitarist Jasper Stadhouders), horen we al hoe verrassend dit werkt. Het stuk vertrekt vanuit een kalme, gedragen melodie, waaruit zich af en toe individuele stemmen losmaken. Dan volgt een kamermuziekachtige sectie, met een hoofdrol voor de strijkers en de basklarinet van Tobias Klein, waarna het losgaat, met de flink meppende drummer Philipp Moser. Hier lijken we weer op vertrouwd Spinifex-terrein te zijn, maar het is van korte duur, want de sereniteit van het begin keert dan terug. Het stuk is exemplarisch voor het hele album, waarin voortdurend een spel wordt gespeeld met dynamiek en vorm, compositie en improvisatie. 'Phoenix' (van Tobias Klein) heeft dus een goed gekozen titel, want uit de verstilling barst de band soms flink los, en van kamermuziek belanden we weer in de rauw punkwereld die we van Spinifex ook gewend zijn. Gast Elisabeth Coudoux droeg als enige ook een stuk bij, 'Springend', waarin ze laat horen goed naar de hoekige ritmiek van het sextet te hebben geluisterd. Ze voegt er haast klassieke strijkers-elementen aan toe die dan weer atypisch voor het ensemble zijn. De (uitgebreide) groep heeft een tournee gepland rondom de release, die nog tot 6 december doorloopt. De data vindt u op de website van de groep: www.spinifexmusic.nl.

Herman te Loo

Bekijk hier de bezetting van het album ----->

DISHWASHER
Anemoia
Dox Records

Na hun titelloze debuutalbum komt het Gentse trio Dishwasher na twee jaar met een opvolger, ditmaal bij het Nederlandse label Dox Records. Werend Van den Bossche (saxen, fluit, synthesizers, piano), Louise van den Heuvel (basgitaar, gitaar, piano, elektronica) en Arno Grootaers (drums, percussie, drumcomputer) zetten daarop hun volstrekt eigen klankwereld voort. Waar het debuutalbum in zijn eclecticisme nog wel eens doorschoot, kent 'Anemoia' een duidelijke lijn. Veel van de nummers doen popachtig aan, en zouden het goed doen onder een 'Nordic noir'-politieserie. Hoewel het drietal buiten deze groep ook in de jazz opereert, heeft de muziek van Dishwasher daar niet veel meer mee te maken. Hooguit in een muzikale houding die openstaat voor invloeden uit verschillende hoeken en gaten.

Herman te Loo

Bezetting:

Werend Van den Bossche
(saxen, fluit, synthesizers, piano),
Louise van den Heuvel
(basgitaar, gitaar, piano, elektronica),
Arno Grootaers (drums, percussie, drumcomputer).

Beluister hier stukken van het album:

<https://dishwasher1.bandcamp.com/album/anemoia>

Bezetting Spinifex:

Bart Maris (trompet, piccolo trumpet), Tobias Klein (altsax, basklarinet), John Dikeman (tenor-, bassax), Jasper Stadhouders (gitaar), Gonçalo Almeida (bas), Philipp Moser (drums, percussie)+ Jessica Pavone (altviool), Elisabeth Coudoux (cello), Evi Filippou (vibrafoon, percussie)

Beluister hier stukken van het album:

<https://spinifex.bandcamp.com/album/maxximus>

JAZZ OP HET PODIUM

LOEK VAN DEN BERG KWINTET

Bezetting:

Loek van den Berg (sax),
Nathan Surquin (trombone),
Aseo Friesacher (piano),
Cas Jiskoot (contrabas),
Martin Hafizi (drums).

Datum en plaats:

15 november 2025,
Hot House, Leiden.

Saxofonist Loek van den Berg is een be-
genadigd muzikant en een verwoed reizi-
ger. Dat gaat nogal eens samen: met
zijn kwintet stond Loek al op het podium
in India, Spanje, Malta, Duitsland en
Turkije. En op 15 november in Leiden bij
Hot House, met in de achterzak het al-
bum 'Seafarer', de opvolger van 'Wayfa-
rer' uit 2022 (hoezo graag op reis?).

Ook de bezetting is internationaal: naast
saxofonist Loek verder Aseo Friesacher
(Oostenrijk) op piano, Cas Jiskoot (Ne-
derland) op bas, Martin Hafizi (Bulgarije)
op drums – hij verving deze avond de
vaste drummer Willem Romers – en op
trombone Nathan Surquin (België). De
meeste stukken die de band speelde
kwamen van 'Seafarer', zoals 'When we
weep' en 'Bodrum bolero'. Bij 'Sam-
nayah' kwam een uitleg over de inspira-
tiebron, een Georgische componist die
volksmuziek en metal combineert. Hoog-
tepunten van de avond waren de virtuo-
ze solo van Loek op de sopraansax in het
openingsnummer en de roerende afslui-
ter 'Languages of the unheard', waarin
de bandleider een Armeens volksinstru-
ment, de duduk, bespeelde.

Marcel Schikhof

Van boven naar beneden: Loek van den Berg, Cas Jiskoot en
Nathan Surquin. (Foto's: Marcel Schikhof)

LANTARENVENSTER VIJFTIEN JAAR OP DE WILHELMINAPIER

Datum en plaats:

15, 16 november 2025,
LantarenVenster, Rotterdam.

Het Rotterdamse theater LantarenVenster (LV), waarin een bioscoop en een jazzpodium zijn ondergebracht, ontstond in 1978 door de samenvoeging van theater De Lantaren en bioscoop Het Venster. In 2010 verhuisde LantarenVenster naar de Kop van Zuid. Dat was dus vijftien jaar geleden. Een mooi moment voor een feestweekend, vond de directie.

In haar welkomstwoord noemde directeur Cobie de Vos de sprong indertijd van het stadscentrum naar een voormalig haveneiland, gewaagd. De toen nog wat unheimische plek is nu een culturele 'hotspot'. LV werkt samen met culturele partners op het gebied van muziek, film en literatuur. Het publiek komt in grote getale en waardeert in hoge mate de gevarieerde programmering van muziek en (art house) cinema, en het restaurant en terras met prachtig uitzicht over de Rijnhaven.

Het pand wordt op dit moment gerenoveerd. Een vast podium in de foyer is al klaar. In samenwerking met conservatorium Codarts kunnen daar muziekstudenten vlieguren gaan maken in de aanwezigheid van publiek. De hoofdingang wordt nog verplaatst van de straat naar de kade aan de andere zijde van het gebouw.

Het jubileumfeest begon op zaterdagmiddag met de vuurdoop van het foyerpodium: de eerste 'Codarts live session'. Het duo **Noor & Paul** - zangeres Noor en pianist Paul Tintelnot - trapte af met gevarieerd repertoire. Het **Wytze Spiers Quartet** inspireerde met modale eigentijdse jazz. Er was een mooie balans tussen het warme gitaarspel van Spiers en de heldere sound van trompettist Sade-wa Bekker. Daarna volgde het achtkoppige **Horns on Fire** met boeiend ensemble. Ook deze muzikanten in opleiding demonstreerden hun vaardigheden. Opvallend was het vloeiende en uiterst beheerste spel van de Spaanse altsaxofoniste Camila Eirin Veron.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Cantorias. (Foto: Joke Schot)

Benjamin Herman. (Foto: Joke Schot)

's Avonds werd het feest vervolgd op het jazzpodium met een sprankelend optreden van **Cantorias**. De perfect gearrangeerde close-harmony-zang van de vier zangeressen - Lilian Vieira, Anna Serieze, Femke Smit en Nina Rompa - is fascinerend. Beroomd repertoire - rijk aan opzwepende Braziliaanse ritmes - dromerige ballads en indringende protestliederen, die werden geschreven in het kader van de Música Popular Brasileira beweging, klonken op het podium zo fris, dat het om een première leek te gaan. Het is bijzonder dat deze zanggroep, inclusief een authentiek begeleidingsensemble, aan het Nederlandse muzieklandschap is toegevoegd. Zeer terecht ontving Cantorias vorig jaar een Edison voor hun gelijknamige debuutalbum (ZenneZ). Ook op zondagmiddag waren er 'Codarts live sessions' op het Foyerpodium. Teksten van dichters verbonden aan Poetry International werden uitgevoerd als spoken word, rap en zang, en begeleid door verschillende kleine ensembles.

De middag werd stijlvol afgesloten door een trio van **Benjamin Herman** waarin hij samenwerkt met Veerle van der Wal, muziekstudent in Amsterdam en de Roemeense drumster Alexia Harpa, studente aan het Prins Claus Conservatorium in Groningen. Haar landgenote, zangeres Stella Mihaylova, deed een gastoptreden. Herman was als solist aan het werk en trad gelijktijdig op als mentor om op onverwachte momenten ruimte te creëren voor solo's van zijn begeleidsters.

Roland Huguenin

De Antwerpse trompettist **Seba Colson** (1998) maakte vorige maand een tournee door België met onder anderen de oudgedienden Eric Ineke op drums en Jos Machtel op bas. De jongelingen Yo Hes (altsax) en Jonas Metsäkylä (gitaar) completeerden zijn kwintet. De groep gaf concerten in onder meer Antwerpen en Brussel. De foto's op deze pagina maakte Jean Schoubs tijdens het optreden van **9 november in Bilzen**. Op het programma stonden eigen composities van Colson, aangevuld met stukken uit het boprepertoire, zo meldde hij ons.

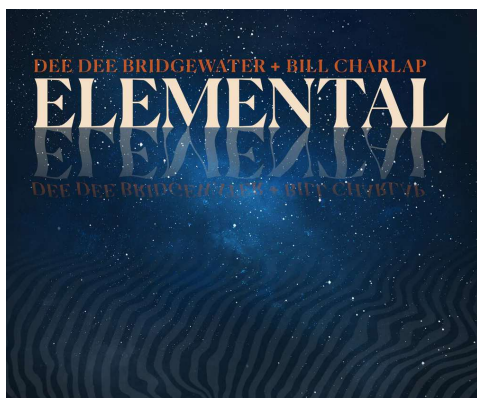
Afbeeldingen met de klok mee: Jos Machtel (bas), Seba Colson (trompet), Jonas Metsäkylä (gitaar), Eric Ineke (drums) en Yo Hes (sax). (Foto's: Jean Schoubs)

VARIA

Dee Dee Bridgewater zingt liever even geen Great American Songbook

Zangeres Dee Dee Bridgewater heeft even weinig zin om op de Bühne werk van haar laatste plaat 'Elemental' te zingen, zegt ze op 14 november in de Britse krant The Guardian. Het album, dat ze samen met pianist Bill Charlap maakte, kwam medio juni uit bij Mack Avenue en bevat een selectie uit het Great American Songbook. "I just don't feel like it's the time to be doing love songs and whimsical songs from the 1920s and 30s", legt Bridgewater in de krant uit. "They're beautiful, but there's some kind of spirit and energy pushing me to sing songs saying: people, we have to protect our democracy. I'm a product of the 1960s; I supported the Black Panther party and their community projects."

Even now I deal with racism daily – every day there is something that somebody does which is racist. I cannot just sit back and be silent. I have to raise my voice." Liever brengt Bridgewater live daarom stukken als 'I wish I knew how it would feel to be free' (Billy Taylor), 'Compared to what' (Gene McDaniels), 'Tryin' times' (Donny Hathaway), 'Gotta serve somebody' (Bob Dylan), 'Danger zone' (Percy Mayfield) en 'Mississippi goddam' (Nina Simone). "I couldn't go to a No Kings protest, but I do protest songs with the We Exist! band", vertelt Bridgewater. Die band bestaat geheel uit vrouwelijke musici en is door haar zelf samengesteld: "I got tired of hearing jazz musicians saying the same old chauvinistic crap and keeping women out. I decided to put together an all-female band as a statement that the jazz world is still very macho." Overigens denkt de 75-jarige zangeres nog niet aan stoppen: "This is how I make my money, baby, I live out of hotels!"

JOC-pianist smeedt nieuwe editie bigband JONG JOC

Ook in 2026 gaat een groep jonge muzikanten (12–18 jaar oud) zich weer een paasweekend lang voorbereiden op het lidmaatschap van de junior-bigband JONG JOC, een initiatief van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw (JOC). Onder leiding van pianist en JOC-lid Chris Muller gaan de geselecteerde talenten van 3 tot 6 april 2026 spelen tijdens repetities, jamsessies en masterclasses. Plaats van handeling is Herpt, Noord-Brabant. Het JONG JOC gaat volgend jaar op meerdere podia optreden. De aanmelding voor het weekend staat tot 19 januari a.s. open.

Meer info: <https://jazzorchestra.nl/jong-joc-bootcamp>

Het Brussels Jazz Orchestra met zangeres Tutu Puoane tijdens Jazz Middelheim 2022. (Foto: Joke Schot)

Musici Brussels Jazz Orchestra coachen bigbands

Onder de noemer 'Fire Up That Big Band!' coachen musici van het Brussels Jazz Orchestra (BJO) op 8 maart 2026 weer een dag lang vier bigbands. Tot 1 januari aanstaande kunnen bigbands uit Nederland en België zich voor dit evenement inschrijven. De dag vindt plaats in Dworp. Daar treffen de BJO-musici vier geselecteerde bands om te werken aan vier door de bands zelf gekozen stukken. In vier sessies worden de stukken met steeds een andere coach doorgewerkt. Aan het eind van de dag wordt een concert gegeven waarin alle bands hun gerepeteerde repertoire ten gehore brengen. Voor de vorige editie werden de Ub2 Bigband, Lucky Bob Jazz Orchestra, Uncle Mike's Big Band en de Bigband Heerlen geselecteerd.

Meer info: <https://tinyurl.com/4isjjpdi>

JAZZSTANDARDS

SONG FOR MY FATHER

Pianist Horace Silver heeft de jazzwereld verrijkt met een flink aantal composities. Aanstekelijke, 'catchy', tunes zijn het vaak en sommige ervan bereikten een soort hitstatus. Ook tegenwoordig worden ze nog gespeeld. Van al zijn werk is 'Song for my father', geïntroduceerd op het gelijknamige album in 1965, waarschijnlijk het meest bekend, naast (met name in de wereld van de traditionele jazz vaak gespeeld) 'The preacher'. Silver zelf heeft ooit gezegd dat hij in zijn muziek 'meaningful simplicity' nastreeft. Muziek mag eenvoudig zijn, maar liefst geladen met inhoudelijke betekenis.

Op de oorspronkelijke opname van 'Song for my father' (uitgebracht in 1965) horen we het Horace Silver Quintet, met, naast de leider op piano, Carmell Jones op trompet, Joe Henderson op tenorsax, Teddy Smith op bas en Roger Humphries op drums. In zijn pianosolo gaat Silver effectief te werk met eenvoudige ritmische melodische wendingen. In Hendersons tenorsolo wordt, vertrekkend vanuit een motivische cel van slechts drie noten, naar een maximale spanning toegewerkt. Niet alleen in de compositie, ook in de solo's is de 'meaningful simplicity' ruimschoots geslaagd.

Beluister deze opname hier:

<https://tinyurl.com/48u8by2y>

'Song for my father' werd een succes en bleef een vast onderdeel van Silvers repertoire, onder meer blijkend uit een live-opname uit hetzelfde jaar 1965 (op pag. 12 van deze Jazzflits besproken), die u hier kunt beluisteren:

<https://tinyurl.com/4x5u9fnd>.

De compositie is opgedragen aan Silvers vader, die afkomstig was uit Kaapverdië. Aanvankelijk vond Horace de Kaapverdise muziek die hij thuis hoorde 'corny', maar gaandeweg is hij van mening veranderd en verschenen er Kaapverdise elementen in zijn composities. In

[vervolg in de rechterkolom...](#)

De hoes van het album 'Song For My Father' uit 1965.

'Song for my father' wordt een melodie in Kaapverdise stijl gecombineerd met het ritme van de toentertijd sterk in de mode komende Bossa Nova. In een verfilmd optreden uit 1968 horen we Silver dat zelf aankondigen: <https://tinyurl.com/msweb9eb>. Silver trok van tijd tot tijd nieuwe - vaak jonge - muzikanten aan voor zijn kwintet. Ooit waren de gebroeders Brecker bandlid en in 1976 waren het onder anderen Tom Harrell en Bob Berg, die in het Italiaanse Umbrië optraden. Hier voeren ze 'Song for my father' uit: <https://www.youtube.com/watch?v=c-LWY6vFsp8>. Het stuk is in de loop der tijd door diverse musici opgenomen, op verschillende manieren gespeeld. Door de Breckers Brothers bijvoorbeeld, maar nu in een jazzrockversie die u hier kunt bekijken: <https://tinyurl.com/k7xrum4y>. Ook de band van James Brown speelde het, <https://tinyurl.com/3ya8bd3f>, in hun eigen stijl. 'Song for my father' is bij het standaardrepertoire gaan horen en je kunt het op een jamsession rustig afroepen.

Horace Silver als componist

Om Silver als componist te karakteriseren, is het nodig even stil te staan bij het woord 'jazzcomponist'. Dat kan van alles betekenen. Zo kun je bijvoorbeeld iedereen die improviseert als componist aanmerken ('instant composing'). Dit geldt zowel voor muzikanten die 'vrij' improviseren als voor hen die dat op een vooraf gegeven akkoordenschema doen. Maar een jazzcomponist kan ook iemand zijn die, net als een klassieke componist, veel meer muzikale elementen van tevoren vastlegt, eventueel zelfs in minutieus uitgewerkte orkestpartijen.

Tussen de twee uitersten van geheel vrije improvisatie enerzijds en vooraf volledig doorgecomponeerde muziek anderzijds bestaan tussenvormen. Sommige jazzcomposities bestaan in feite slechts uit een 'leadsheet', een melodiële lijn plus bijbehorende akkoordensymbolen. Voordeel daarvan is dat de uitvoerenden de vrijheid krijgen om een bepaalde speelwijze te kiezen (tempo, type groove, type baslijn, 'voicing' van akkoorden en zelfs het type jazzidioom).

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Horace Silvers werkwijze was echter niet op zo'n 'leadsheet' benadering gebaseerd. In zijn hardbopidroom lag meer vast, zoals de wijze van begeleiden, zoals baslijnen, ritmische grooves, pianopatronen en eventuele tegenstemmen. Hij voegt dus een extra voorgecomponeerde laag toe. Dit is te horen in de verschillende uitvoeringen door zijn kwintet, die hierboven zijn vermeld. Zo vindt de begeleiding bij 'Song for my Father' zijn uitgangspunt in een basfiguur met een kwintsprong omhoog, door bas en piano samen gespeeld (pom-póm, pom-póm). De kwintsprong is de basis onder thema en solo's, aangepast aan de achtereenvolgende akkoorden: F mineur, Es7, Des7, C7. De sprong F – C wordt in de derde maat opgevolgd door de sprong Es – Bes, in de vijfde maat door de sprong Des – As, enzovoort. De toonaard is F mineur.

Het chorus heeft de (atypische) vorm A-A-B. Het akkoordenschema bevat niet meer dan bovengenoemde vier akkoorden, in het B gedeelte in andere volgorde dan in het A gedeelte. Tijdens het eerste chorus van het thema blijft de pianobegeleiding vrij spaarzaam (voornamelijk die kwintsprong). In het tweede chorus worden brede pianoakkoorden in een krachtig ritme gespeeld en eindigt elk onderdeelje met een druk pianofiguurtje. Ook onder de solo's gaan deze begeleidingspatronen door.

Je zou bij eerste beluistering kunnen denken dat Silver dit alles ter plekke improviseert. Maar het feit dat al zijn uitvoeringen van het stuk precies deze zelfde combinatie van begeleidingspatronen bevatten, laat zien dat het om een compositie in meerdere lagen gaat. Met andere woorden, de compositie is enigszins 'orkestraal' van opzet.

Met deze 'gelaagde' wijze van componeren waarin bepaalde begeleidingsfiguren steeds herhaald blijven, bereikt Silver dat de improvisaties in een stuk de sfeer van de compositie blijven volgen. Het gevaar bij jazzuitvoeringen kan immers zijn dat geïmproviseerde solo's als het ware uitwisselbaar worden, wanneer een solist uit het oog verliest over welke compositie hij of zij aan het improviseren is. Je hoort dan steeds hetzelfde type solo bij een bepaalde solist, ongeacht welk stuk er wordt gespeeld. In Silvers benadering wordt dat vermeden.

Voorgecomponeerde elementen die solo's richting geven kom je in meerdere [vervolg in de rechterkolom...](#)

Horace Silver op het North Sea Jazz Festival 1985.
(Foto: Rob Bogaerts, Anefo)

stukken van Horace Silver tegen. Bijvoorbeeld het vrolijke stuk 'Cape Verdean blues', een compositie die, anders dan de titel suggereert, niets met blues te maken heeft, maar des te meer met Kaapverdische muziek. In dat stuk wordt elke frase van de opgewekt klinkende melodie in C mineur steeds gevolgd door een tegenstem in de pianobegeleiding (een soort van 'call and response'). Ook onder de solo's gaat die tegenstem onverstoord verder: de solist speelt de 'call' en de pianobegeleiding is de 'response'. Luister hoe niet alleen Silver zelf, maar ook saxofonist Joe Henderson zich in de solo netjes aan deze 'call and response'-formule houdt. Dit versterkt de eenheid tussen compositie en improvisatie en levert daardoor krachtige muziek op:

<https://www.youtube.com/watch?v=h3TOY3gg3dg&t=1s>.

De 'Cape Verdean blues' staat ook op het onlangs uitgebrachte live-album uit 1965: <https://tinyurl.com/4s8j2d4e>.

De 'Cape Verdean blues' mag dan geen blues zijn, wel degelijk een blues is het stuk 'Senor blues', oorspronkelijk uit 1956. Ook hier is het gelaagde karakter opvallend. Vaste, drukke, begeleidingsfiguren in 6/8 maat (misschien ook als 12/8 op te vatten) vormen de basis voor deze blues in Es mineur. De begeleiding blijft onder de solo's ongewijzigd, tot men bij de pianosolo belandt. Daar verandert het type begeleiding en de onderliggende ritmiek. Een live-opname met onder anderen trompettist Blue Mitchell en tenorsaxofonist Junior Cook kunt u hier vinden:

<https://www.youtube.com/watch?v=t8jFGFwOm7k>.

Naast de 'catchy tunes' en 'funky ritmes' is het de gelaagde componeerwijze die de hardbop van het Horace Silver Quintet, met betekenisvolle eenvoud, succesvol maakte en voor een breder publiek toegankelijk.

Ruud Bergamin

IN MEMORIAM

HENNY VONK (1937 - 2025)

Henny Vonk ontmoette ik voor het eerst op de Haarlemse Jazzclub eind 1964. Ik speelde daar vaak met haar achterneef, bassist Wim Essed. Op een gegeven moment zong zij wat mee. Meteen werd duidelijk dat we met een zeer talentvolle en swingende zangeres te maken hadden, die ook nog eens heel muzikaal kon scatten met een super goeie timing. Het duurde niet zo heel erg lang of we vormden met pianist Rob van den Broeck een hecht kwartet. Het repertoire bestond toen nog uit standards en stukken van Charlie Parker. We deden in de zomer van 1965 zelfs mee aan het toenmalige Loosdrechts Jazzconcours en kwamen prompt in de finale. De jury was zeer onder de indruk van Henny's interpretaties van het standard-materiaal, haar timing en haar muzikale scat-lijnen, die zo gespeeld zouden kunnen worden door een zeer goede blazer. Dat had men in Nederland nog niet gehoord. We kregen de derde prijs. Die leverde ook weer een paar optredens in het land op. Henny's ontwikkeling kreeg vaart en het repertoire bevatte steeds meer eigen composities, zowel van Henny als van Rob. Henny begon haar eigen teksten te schrijven op stukken van Wayne Shorter en Herbie Hancock als ook op haar eigen composities. Rob en Henny woonden samen in een afgelegen boerderij midden in het weiland bij Purmerend. We repeteerden daar vaak tot diep in de nacht. Eind jaren zestig en begin jaren zeventig traden we regelmatig op in Nederland en vooral in Duitsland. Henny was niet alleen beïnvloed door de muziek van Miles Davis van eind jaren zestig, maar ook door de muzikale en politieke ontwikkelingen die toen plaatsvonden. Haar teksten waren geëngageerd en hadden ook betrekking op de rechten van de zwarte vrouw. De teksten die ze schreef waren heftig en emotioneel en kwamen regelrecht uit haar hart. Datzelfde gold ook voor haar optredens. En ze kon improviseren als geen enkele andere zangeres in Europa in die tijd. Henny was wars van alle showbizz-elementen, het ging alleen om de muziek en anders niet.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Henny Vonk als zangeres met haar kwartet in de Rivierahal (Rotterdam) in 1971; met pianist Rob van den Broeck, bassist Wim Essed en drummer Eric Ineke. (Foto: Archief Eric Ineke)

Henny Vonk als bassiste bij het Irv Rochlin Trio in het Witte Tejater (IJmuiden) in 1979. (Foto: N-H Archief, bureau De Boer)

In 1972 verlieten Wim en ik de groep. Een album hebben we helaas nooit opgenomen, maar gelukkig is er wel een NOS-radio-opname bewaard gebleven in het Nederlands Jazz Archief van het optreden op het Loosdrecht Jazz Festival in 1971. Toen ik die opname vijftig jaar later terug hoorde viel mijn mond open van verbazing. Henny was haar tijd absoluut ver vooruit. Ik heb in de jaren tachtig nog een keer met haar gespeeld op een jazzfestival in Kortrijk. Ze zong toen als gast een paar stukken bij het Rein de Graaff/Dick Vennik kwartet waar ze zichzelf ook op basgitaar begeleidde. Henny leed de laatste jaren aan dementie. Ik heb haar in 2023 nog kunnen begeleiden tijdens een optreden in het Odensehuis in Amsterdam. Ondanks dat ze geen idee meer had wie ik was en ze ook geen titels meer wist, speelde ze op basgitaar alles feilloos mee. Het speelplezier straalde van haar gezicht af. In Amsterdam wordt gelukkig momenteel gewerkt aan een prachtige documentaire over haar die hopelijk spoedig te zien zal zijn.

Henny was muziek en een unieke zangeres.

Eric Ineke

JAZZFLITS OP REIS

Roland Huguenin en Joke Schot in Servië

PANČEVAČKI JAZZFESTIVAL

Datum en plaats:

30 oktober t/m 2 november 2025

Kulturni Centar, Pančevo

Hoewel het jaarlijkse Pančevo Jazz-festival zich voltrekt in een Servische provinciestad, weet het zich ondanks een bescheiden budget te onderscheiden met een veelzijdig programma. Het enthousiaste publiek beleefde de afgelopen editie gedenkwaardige momenten met onder andere bassist Dave Holland en saxofonist Yuval Cohen. Pianist Danilo Perez manifesteerde zich als gangmaker. Hij liet de zaal dansen en verliet het podium onder luid gejuich.

Een jaar geleden lag er een schaduw over het festival. Het startte slechts enkele uren nadat een dramatisch ongeval in Novi Sad had plaatsgevonden, waarbij zestien mensen om het leven kwamen. Pianist Shai Maestro opende toen met een ingetogen soloconcert (op 1 november jl. werd de ramp herdacht tijdens een nationale dag van rouw, waarvoor het festival een dag werd onderbroken). Ook dit jaar werd geopend met een soloconcert, waarin pianist **Tord Gustavsen** een serene sfeer schiep die een groot deel van zijn concert intact bleef. Hij deed dat met eenvoudige melodieën en structuren. Af en toe verrijkte hij de klank van de piano met een galm. Met meer 'soulful' spel sloop geleidelijk ook enige uitbundigheid in zijn optreden.

Het **Serbian All Stars Quartet** gaf een sprankelend concert. Dit kwartet bestaat uit docenten van de jazzfaculteit in Belgrado en werkt samen met jonge musici uit de Servische jazzscene. De formatie ontstond vorig jaar en speelde tijdens de veertigste editie van het Belgrado Jazz Festival, met het showcaseprogramma 'Past, Present and Future'. In Pančevo introduceerden zij vijf solisten, met wie zij een aantrekkelijke mix van bebop, progressieve 'licks' en snuffjes free jazz speelden. Opvallend was het zelfverzekerde optreden van contrabassist Miloš Čolović, van wie eerder dit jaar het veelbelovende debuutalbum 'To The Beat Of My Footsteps' uitkwam.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Tord Gustavsen. (Foto: Joke Schot)

Serbian All Stars Quartet. (Foto: Joke Schot)

Dave Holland. (Foto: Joke Schot)

Contrabassist **Dave Holland** schitterde al in tal van formaties. Het opmerkelijke trio dat hij vormt met altsaxofonist Jaleel Shaw en drummer Nasheet Waits, opereerde als een dreamteam. Holland (1946) gaf krachtig leiding aan dit trio, dat in 2023 ontstond als zijn New Quartet, waar ook pianist Kris Davis in speelt. Met zijn uitbundige spel maakte Shaw een grotere bezetting overbodig. Waits zorgde voor een mooie balans.

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Sopraansaxofonist **Yuval Cohen** is het oudste, maar misschien wel minst bekende lid van de beroemde Israëlische jazzfamilie Cohen (broer Avishai is trompettist en zus Anat klarinettiste). Hij is een bevlogen muzikant, begeleider en docent. Cohen speelde met zijn kwartet werk van 'Winter Poems', zijn albumdebuut bij ECM dat in februari uitkwam. In acht originele composities stond zijn eigen spel centraal in een mix van jazz, folklore en tal van historische en theatrale inspiratiebronnen. Zijn rijke expressie kreeg loyaal tegenspel van zijn jonge begeleiders, onder wie de buitengewoon getalenteerde pianist Tom Oren.

Absoluut hoogtepunt in Pančevo was het elektrificerende concert van pianist **Danilo Perez**, bassist John Patitucci en drummer Adam Cruz. Deze all-starformatie overrompelde de zaal met hoogtepunten uit hun roemruchte loopbanen. Het spel op het hoogste niveau ontlokte de zaal hartverwarmende reacties. Na ruim anderhalf uur spelen zal iemand achter de coulissen hebben geroepen dat ze maar eens moesten gaan afronden, want zelf leken ze van geen ophouden te willen weten.

Hoogtepunt was het concert van pianist Danilo Perez, bassist John Patitucci en drummer Adam Cruz.

Het jonge Poolse elektro-akoestische kwartet **Siema Ziemia** gaf het slotconcert. Saxofonist Kacper Krupa omschreef hun muziek als 'een wisselwerking van compositie, productie en collectieve improvisatie, op basis van schetsen en klanken'. De vorm van hun stukken is nooit definitief, ook al zijn ze op een album uitgebracht. Het kwartet laat zich inspireren door breakbeat, techno, drum & bass, IDM, funk en footwork juke. Genres die zij omzetten in compromissloze jazz voor de 21ste eeuw. Je zou het ook Sci-Fi georiënteerde jazz kunnen noemen. Met soms stevige en vooral sfeerische muziek, was dit concert een surrealistische anticlimax.

Twee concerten per avond leidde tot maximale concentratie en groot vermaak op het podium en in de zaal. Een verademing in verhouding tot al die jazzfestivals waar een blokkenschema bepalend is.

Roland Huguenin

In de rubriek 'Jazzflits op reis' doen medewerkers van Jazzflits in woord en/of beeld verslag van de jazzscene in het buitenland waar ze verblijven.

Yuval Cohen Quartet. (Foto: Joke Schot)

Danilo Perez. (Foto: Joke Schot)

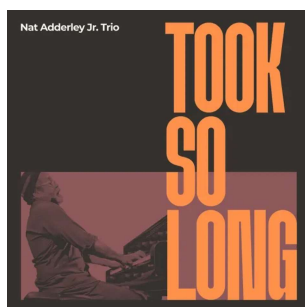
JAZZ OP HET PODIUM

Zaterdag 15 november trad **Winther 5** in Voorschoten op. Trompettist Emil Winther had daarvoor vijf studiegenoten van het Haags conservatorium meegenomen: Hafsteinn Davíðsson (drums), Basso Chan (contrabas), Antonio Sanchez (altsax) en Ernests Zviedris (gitaar). "Prettig en professioneel wisselden ze eigen composities af met zelf gearrangeerde standards," zo meldt ons organisator Podium Jong Professionals Jazz (PJPJ): "Hun enthousiasme sloeg over op de bezoekers." (Foto: PJPJ)

JAZZWEEK TOP DRIE

24 november 2025

1 Nat Adderley Jr.

Took So Long
(Eigen Beheer)

2 Ledisi

For Dinah
(Candid)

3 Christian McBride Big Band

Without Further Ado Vol. 1
(Mack Avenue)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Carrette, Feike Grit, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Eric Ineke, Hans Invernizzi, Coen de Jonge, Peter J. Korten, Jaap Lampe, Herman te Loo, Jan J.

• Mulder, Gijs Ornée, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Marcel Schikhof, Joke Schot. **Webbeheerder:** Erik van Doorne, Masters of Media. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

BERICHTEN

Lauren Newton. (Foto: Koho Mori)

Albert Mangelsdorff-Preis voor Lauren Newton

Vocaliste Lauren Newton heeft op 1 november in Berlijn de Albert-Mangelsdorff-Preis 2025 ontvangen. Aan de prijs is een bedrag van 15.000 euro verbonden. In de jury zaten dit jaar onder anderen Anette von Eichel, Aki Takase, Nils Wogram en Stefan Hentz. De Albert Mangelsdorff-Preis is de belangrijkste jazzprijs in Duitsland. De prijs wordt sinds 1994 om de twee jaar uitgereikt door de Union Deutscher Jazzmusiker, de belangenvereniging van Duitse jazzmusici.

Vrouwelijke musici domineren de top 5 van beste jazzalbums 2025 volgens critici blad Jazzwise

Traditiegetrouw hebben de critici van het Britse blad Jazzwise een lijstje gemaakt van de in hun ogen beste platen van het afgelopen jaar. In de top vijf van 2025 staan vier platen van vrouwelijke musici. De lijst wordt aangevoerd door het duo **Sylvie Courvoisier & Mary Halvorson** met hun album 'Bone Bells'. Ze worden gevolgd door zangeres **Cécile McLorin Salvant** met 'Oh Snap'. Op plek drie staat saxofonist Branford Marsalis met 'Belonging', een 'remake' van het gelijknamige album van pianist Keith Jarrett. Dan volgt weer een vrouwelijk duo op vier: **Terri Lyne Carrington & Christie Dashiell** met 'We Insist! 2025', een eerbetoon aan het gelijknamige album van drummer Max Roach uit 1960. De top vijf wordt gecompleteerd door basiste **Linda May Han Oh** met haar album 'Strange Heavens'. Andere vrouwen in de top 20 zijn Georgia Mancio, Emma Rawicz, Brigitte Beraha, Laura Jurd en nogmaals Mary Halvorson.

Vier groepen uit lage landen in European Showcases Jazzahead! 2026

NABOU, de Peter Somuah Group, het Sol Jang Trio en het Wajdi Riahi Trio vertegenwoordigen volgend jaar tijdens Jazzahead in Bremen de lage landen in de European Showcases. In totaal presenteren zich tijdens dit programma-onderdeel veertien Europese groepen met een concert van 35 tot 40 minuten. Tijdens Jazzahead treffen jazzprofessionals uit de hele wereld elkaar om te netwerken en muziek te luisteren. Het evenement vindt volgend jaar voor de twintigste keer plaats.